

ՆԱՆՈՒՆ ՆԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՆԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՆՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ Ը

2012 ԹՎԱԿԱՆԻ ՓԵՏՐՎԱՐԻ 24-ԻՆ ՍՏՈՐԱԳՐՎԱԾ՝ ՆԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՄԻԶԱԶԳԱՅԻՆ ԶԱՐԳԱՅՄԱՆ ԸՆԿԵՐԱԿՅՈՒԹՅԱՆ ՄԻԶԵՎ «ՍՈՅԻԱԼԱԿԱՆ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԻ ՆԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ԵՐՐՈՐԴ ԾՐԱԳՐԻ ԵՐՐՈՐԴ ԼՐԱՅՈՒՅԻՉ ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՈՒՄ» ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ՆԱՄԱՁԱՅՆԱԳՐՈՒՄ ԱՄՐԱԳՐՎԱԾ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ՝ ՆԱՅԱՍՏԱՆԻ ՆԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՆՄԱՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆԸ ՆԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱՐՅԸ ՈՐՈՇԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՈՐԾՈՎ

Քաղ. Երևան

13 մարտի 2012 թվականի

Նայասարանի Նանրապետության սահմանադրական դատարանը՝ կազմով. Գ. Նարությունյանի (նախագահող), Կ. Բալայանի, Ֆ. Թոխյանի, Մ. Թովուզյանի, Ա. Խաչատրյանի (զեկուցող), Վ. Նովհաննիսյանի, Ն. Նազարյանի, Ա. Պետրոսյանի, Վ. Պողոսյանի,

մասնակցությամբ՝ Նանրապետության Նախագահի պաշտոնական ներկայացուցիչ՝ ՆՆ Ֆինանսների նախարարի տեղակալ Վ. Արամյանի,

համաձայն Նայասարանի Նանրապետության Սահմանադրության 100-րդ հոդվածի 2-րդ կետի, 101-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի, «Սահմանադրական դատարանի մասին» Նայասարանի Նանրապետության օրենքի 25, 38 եւ 72-րդ հոդվածների,

դռնբաց դատական նիստում գրավոր ընթացակարգով քննեց «2012 թվականի փետրվարի 24-ին ստորագրված՝ Նայասարանի Նանրապետության եւ Միջազգային զարգացման ընկերակցության միջեւ «Սոցիալական ներդրումների հիմնադրամի երրորդ ծրագրի երրորդ լրացուցիչ ֆինանսավորում» ֆինանսավորման համաձայնագրում ամրագրված պարտավորությունների՝ Նայասարանի Նանրապետության Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործը:

Գործի քննության առիթ է հանդիսացել Նանրապետության Նախագահի՝ սահմանադրական դատարան 2012 թվականի մարտի 2-ին մուտքագրված դիմումը:

Ուսումնասիրելով սույն գործով զեկուցողի գրավոր հաղորդումը, Նանրապետության Նախագահի ներկայացուցիչ՝ ՆՏ ֆինանսների նախարարի տեղակալ Վ. Արամյանի գրավոր բացատրությունը, հեղափոխելով համաձայնագիրը եւ գործում առկա մյուս փաստաթղթերը, Նայաստանի Նանրապետության սահմանադրական դատարանը **Պ Ա Ր Զ Ե Ց .**

1. Նամաձայնագիրն ստորագրվել է 2012 թվականի փետրվարի 24-ին: Ըստ Նամաձայնագրի՝ Ծրագրի ֆինանսավորմանն աջակցելու նպատակով Միջազգային զարգացման ընկերակցությունը (այսուհետ՝ Ընկերակցություն) Նամաձայնագրում ամրագրված կամ նշված պայմաններով Նայաստանի Նանրապետությանը տրամադրում է յոթմիլիոն հարյուր հազար Փոխառության հատուկ իրավունքներին (ՓՆԻ 7100000) համարժեք վարկ (այսուհետ՝ «Վարկ» կամ «Ֆինանսավորում»): Վարկի մարումն սկսվում է 2017 թվականի ապրիլի 1-ից եւ ավարտվում 2036 թվականի հոկտեմբերի 1-ին: Վարկի փակման ժամկետը 2014 թվականի հունիսի 30-ն է, իսկ վճարման արժույթը՝ ԱՄՆ դոլարը:

2. Նամաձայնագրի բաղկացուցիչ մասն են կազմում երեք Ժամանակացույց՝ Ժամանակացույց 1. «Ծրագրի նկարագրությունը», Ժամանակացույց 2. «Ծրագրի կատարումը», Ժամանակացույց 3. «Մարման ժամանակացույցը», եւ Նավելված: Ժամանակացույց 1-ը ներառում է Ծրագրի նպատակների իրականացման համար նախատեսվող միջոցառումները: Ժամանակացույց 2-ը ներառում է Ծրագրի իրականացման ինստիտուցիոնալ եւ հակակոռուպցիոն միջոցառումները, Ծրագրի հաշվետվությունները, ֆինանսական կառավարումը, աուդիտը, գնումները, ապրանքների եւ աշխատանքների, խորհրդատուների ծառայությունների գնման առանձին մեթոդները, ֆինանսական միջոցների մասհանումը, մասհանման պայմաններն ու ժամանակահատվածը: Ժամանակացույց 3-ը նախատեսում է մարման ժամանակացույցը՝ ներառելով վճարման կոնկրետ ժամկետը:

3. Ծրագրի նպատակն է օժանդակել անապահովների եւ խոցելի խմբերի կենսամակարդակի բարձրացմանն ուղղված ՆՏ-ի քաղաքականությանը՝ աղքատ համայնքներում եւ առավել խոցելի խմբերի համար համայնքային ենթակառուցվածքի որակի եւ մարչելիության բարելավման եւ ծածկույթի ընդլայնման միջոցով՝ ի

պարասխան աճող առանցքային կարիքների, համայնքային և քաղաքային մակարդակում լրացուցիչ ինստիտուցիոնալ կարողությունների ստեղծումը խթանելու միջոցով՝ նպատակ ունենալով բարելավել ծառայությունների մատուցման և համայնքային ներդրումների որակն ու կայունությունը, բարձրացնել հաշվետվողականությունը և տեղական մակարդակում ընդլայնել շահագրգիռ կողմերի հնարավորություններն ու համայնքային ենթակառուցվածքի և ծառայությունների ապահովմանն առնչվող զբաղվածության հնարավորությունների ստեղծման միջոցով:

4. Նամաձայնագրով Նայաստանի Նանրապետությունն ստանձնում է, մասնավորապես, հետևյալ պարտավորությունները.

- ֆինանսավորման չմասհանված մնացորդի դիմաց, կիսամյակային մուծումներով, յուրաքանչյուր տարվա ապրիլի 1-ին և հոկտեմբերի 1-ին Ընկերակցությանը վճարել պարտավորավճար՝ տարեկան առավելագույնը 0.5 % (1%-ի 1/2) դրույքաչափով,

- վարկի մասհանված մնացորդի դիմաց յուրաքանչյուր տարվա ապրիլի 1-ին և հոկտեմբերի 1-ին Ընկերակցությանը վճարել սպասարկման տարեկան վճար՝ մեկ տոկոսի երեք քառորդին (1%-ի 3/4-ը) հավասար դրույքաչափով,

- վարկի մասհանված մնացորդի դիմաց յուրաքանչյուր տարվա ապրիլի 1-ին և հոկտեմբերի 1-ին Ընկերակցությանը վճարել տարեկան տոկոսավճար՝ մեկ և մեկ քառորդ (1.25%) տոկոսին հավասար դրույքաչափով,

- կիսամյակային մուծումներով, յուրաքանչյուր տարվա ապրիլի 1-ին և հոկտեմբերի 1-ին, սկսած 2017 թվականի ապրիլի 1-ից մինչև 2026 թվականի հոկտեմբերի 1-ը ներառյալ, մարել վարկի մայր գումարը 1.65% մասնավճարով, իսկ 2027 թվականի ապրիլի 1-ից մինչև 2036 թվականի հոկտեմբերի 1-ը ներառյալ՝ 3.35% մասնավճարով,

- հայտնել Ծրագրի նպատակների հանդեպ Նայաստանի Նանրապետության հանձնառության մասին և այդ նպատակով իրականացնել Ծրագիրը Նայաստանի սոցիալական ներդրումների հիմնադրամի (այսուհետ՝ ՆՄՆ) միջոցով՝ Գործառնական ձեռնարկի, Ընդհանուր պայմանների IV հոդվածի, Լրացուցիչ համաձայնագրի՝ փոփոխություններով, և Ծրագրի համաձայնագրի համաձայն,

- չսահմանափակելով Նամաձայնագրի 3.01 բաժնի դրույթները, և բացառությամբ Նայաստանի Նանրապետության և Ընկերակցության միջև այլ համաձայնություն ձեռք

բերելու դեպքերի՝ ապահովել, որպեսզի Ծրագիրն իրականացվի Նամաձայնագրի 2-րդ Ժամանակացույցի դրույթների համաձայն,

- պահպանել ՆՄՆ-ն Ընկերակցության պահանջները բավարարող կառուցվածքով, աշխատակազմով եւ այլ ռեսուրսներով,

- ապահովել, որպեսզի ՆՄՆ-ի գործառնություններն իրականացվեն Գործառնական ձեռնարկում ամրագրված կամ նշված ընթացակարգերի համաձայն,

- ապահովել, որպեսզի ՆՄՆ-ի կանոնադրության կամ կանոնակարգերի կամ Գործադիր փնտրենի եւ ՆՄՆ-ի վարչությունների պետերի նշանակման կամ աշխատանքի պայմաններում էական փոփոխությունները համաձայնեցվեն Ընկերակցության հետ,

- ապահովել, որպեսզի Ծրագրով իրականացվող գնումներն ազատվեն Նայաստանի Նանրապետության կառավարության 1999 թվականի դեկտեմբերի 22-ի թիվ 765 որոշման պահանջների կիրառումից՝ մինչեւ առավելագույնը 150,000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք պայմանագրերի հաստատման դեպքում,

- ՆՄՆ-ի միջոցով ապահովել Միկրոծրագրերի նույնականացումը, արժեվորումը, հաստատումը, իրականացումն ու գնահատումը՝ Գործառնական ձեռնարկում ամրագրված կամ նշված ընթացակարգերի համաձայն, Միկրոծրագրերի գնահատման ընթացքում առաջարկվող ներդրումների բնապահպանական գնահատումը՝ Բնապահպանական ուղեցույցների պահանջների համաձայն, եւ, որ հողի ձեռքբերում եւ վերաբնակեցում պահանջող կամ Ընկերակցության համապատասխան քաղաքականության կամ կանոնների համաձայն «Ա» կարեգործիային դասվող Միկրոծրագրերը ենթակա չլինեն ֆինանսավորման,

- ապահովել, որպեսզի Ծրագրի իրականացման կոմիտեն Միկրոծրագիրն իրականացնի Շրջանակային համաձայնագրում ամրագրված պայմանների համաձայն,

- Ընկերակցության համար բավարար փեխնիկական առաջադրանքի շրջանակներում իրականացնել Միկրոծրագրերի իրականացման ուսումնասիրություն՝ ուշադրությունը կենտրոնացնելով Գործառնական ձեռնարկում ամրագրված ուղեցույցների եւ ընթացակարգերի պահպանման, աշխատանքների որակի, վերապատրաստման եւ փեխնիկական աջակցության ծրագրերի եւ համայնքներին առնչվող գնումների վրա, ինչպես նաեւ իրականացնել շահառուների վրա Ծրագրի իրականացման ազդեցության գնահատում,

- ՆՄՆ-ից պահանջել Ընկերակցության ուսումնասիրությանը եւ հասարարմանը ներկայացնելու փարեկան աշխարանքային ծրագրերը եւ բյուջեն, ինչպես նաեւ Ընկերակցությանը ներկայացնել վերջինիս պահանջները բավարարող Ծրագրի իրականացման վերաբերյալ եռամսյակային եւ փարեկան առաջընթացի վերաբերյալ հաշվետվություններ,

- չսահմանափակելով Նամաձայնագրի 3.01 բաժնի դրույթները եւ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Նայասարանի Նանրապետությունը եւ Ընկերակցությունը ձեռք են բերում այլ համաձայնություն, մինչեւ Ծրագրի ավարտը Ծրագրի հաշվին պահել մնացորդ, որի գումարը բավարար է Ծրագրի իրականացման հաջորդ երեք (3) ամիսների համար,

- Ծրագրի իրականացումը դյուրացնելու նպարակով ՆՄՆ-ին մարջելի դարձնել Ֆինանսավորման միջոցները՝ փոփոխություն կարարելով Նայասարանի Նանրապետության եւ ՆՄՆ-ի միջեւ Լրացուցիչ համաձայնագրում՝ Ընկերակցության կողմից հասարարված պայմաններով («Իրականացման համաձայնագիր»),

- ապահովել, որպեսզի Ծրագիրն իրականացվի Նակակոռուպցիոն ուղեցույցների դրույթների համաձայն,

- ապահովել, որպեսզի սահմանված ժամկետում ձեռնարկվեն Բնապահպանական ուղեցույցների իրականացման համար անհրաժեշտ բոլոր միջոցառումները. բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Ընկերակցության հետ ձեռք է բերվում այլ համաձայնություն՝ չզիջել, չփոփոխել, անվավեր չճանաչել կամ չհրաժարվել Բնապահպանական ուղեցույցներից կամ դրանց որեւէ դրույթից,

- իրականացնել Ծրագրի առաջընթացի մոնիտորինգն ու գնահարումը եւ պարարասարել Ծրագրի հաշվետվություններ՝ Ընդհանուր պայմանների բաժին 4.08-ի դրույթներին համապարասխան եւ Ընկերակցության համար ընդունելի ցուցանիշների հիման վրա,

- վարել կամ ապահովել ֆինանսական կառավարման համակարգի վարումը՝ Ընդհանուր պայմանների բաժին 4.09-ի դրույթների համաձայն,

- չսահմանափակելով Նամաձայնագրի 2-րդ Ժամանակացույցի II բաժնի «Ա» կետի դրույթները՝ ՆՄՆ-ի միջոցով պարարասարել եւ յուրաքանչյուր օրացուցային եռամսյակի ավարտից ոչ ուշ, քան քառասունհինգ (45) օր հետո Ընկերակցությանը ներկայացնել փվյալ եռամսյակը ընդգրկող, աուդիտի չենթարկված միջանկյալ ֆինանսական

հաշվետվություն՝ Ընկերակցության պահանջները բավարարող ձեռով եւ բովանդակությամբ,

- Ծրագրի համար պահանջվող եւ Ֆինանսավորման միջոցներից ֆինանսավորվող բոլոր ապրանքները, աշխատանքներն ու ոչ խորհրդարկական ծառայությունները ձեռք բերել Գնումների ուղեցույցների I բաժնում ամրագրված կամ նշված պահանջների եւ Նամաձայնագրի 2-րդ Ժամանակացույցի III բաժնի դրույթների համաձայն,

- Ծրագրի համար պահանջվող եւ Ֆինանսավորման միջոցներից ֆինանսավորվող խորհրդարկությունների ծառայությունները ձեռք բերել Խորհրդարկությունների ուղեցույցների I եւ IV բաժիններում ամրագրված կամ նշված պահանջների եւ Նամաձայնագրի 2-րդ Ժամանակացույցի III բաժնի դրույթների համաձայն,

- բացառությամբ Նամաձայնագրի 2-րդ Ժամանակացույցի III բաժնի «Բ» կետի 2-րդ ենթակետում նախատեսված դեպքերի՝ ապրանքների, աշխատանքների եւ ոչ խորհրդարկական ծառայությունների գնումները կատարել Միջազգային մրցակցային գնման ընթացակարգով կնքված պայմանագրերով,

- բացառությամբ Նամաձայնագրի 2-րդ Ժամանակացույցի III բաժնի «Գ» կետի 2-րդ ենթակետում նախատեսված դեպքերի՝ խորհրդարկությունների ծառայությունների գնումն իրականացնել Որակի եւ գնի վրա հիմնված ընտրության մեթոդով:

5. Նամաձայնագրի Նավելվածով փոփոխություններ են նախատեսվում Ընդհանուր պայմանների 3.02 բաժնում, Նավելվածի 28-րդ, 37-րդ, 50-րդ կետերում, ինչպես նաեւ Նավելվածը լրացվում է նոր 32-րդ կետով՝ համապատասխան վերահամարակալմամբ:

6. Նամաձայնագրի V հոդվածում ամրագրված են նաեւ Նամաձայնագիրն ուժի մեջ մտնելու կամ դրա գործողությունը դադարեցնելու կարգն ու ժամկետները:

7. Սահմանադրական դատարանը միաժամանակ արձանագրում է, որ Սոցիալական ներդրումների հիմնադրամի III ծրագրի համաձայնագիրը (վարկ թիվ 4238-AM) ստորագրվել է Նայասփանի Նանրապետության եւ Միջազգային զարգացման ընկերակցության միջեւ 2006 թվականի նոյեմբերի 1-ին՝ Սոցիալական ներդրումների հիմնադրամի ծրագրի ֆինանսավորման նպատակով: Ծրագրի նպատակն է համայնքային ենթակառուցվածքների եւ ծառայությունների որակի բարելավման, համայնքային եւ քաղաքային մակարդակում լրացուցիչ ինստիտուցիոնալ կարողության խթանման միջոցով աջակցել աղքատ եւ խոցելի խմբերի կյանքի սպանդարտների բարձրացման

ուղղված քաղաքականությանը: Նշված Նամաձայնագիրը վավերացվել է ՆՏ Ազգային ժողովի 2006 թվականի նոյեմբերի 28-ի Ն-316-3 որոշմամբ:

8. Նամաձայնագրի հիմքում դրված ծրագրային դրույթների, Նամաձայնագրի իրացման կառուցակարգերի, ֆինանսական միջոցների հասկացման ու օգտագործման, ինչպես նաև վարկային ռեսուրսների մարման ընթացակարգերի ուսումնասիրությունը վկայում է, որ Նայաստանի Նանրապետության կողմից ստանձնվող միջազգային պարտավորությունների բարեխիղճ կատարումը կարող է երաշխավորվել միայն հստակ ու գործուն վերահսկողական համակարգերի գործունակության ամրապնդման պայմաններում:

Ելնելով գործի քննության արդյունքներից եւ ղեկավարվելով Նայաստանի Նանրապետության Սահմանադրության 100-րդ հոդվածի 2-րդ կետով, 102-րդ հոդվածի առաջին եւ չորրորդ մասերով, «Սահմանադրական դատարանի մասին» Նայաստանի Նանրապետության օրենքի 63, 64 եւ 72-րդ հոդվածներով, Նայաստանի Նանրապետության սահմանադրական դատարանը **Ո Ր Ո Շ Ե Ց**.

1. 2012 թվականի փետրվարի 24-ին ստորագրված՝ Նայաստանի Նանրապետության եւ Միջազգային զարգացման ընկերակցության միջեւ «Սոցիալական ներդրումների հիմնադրամի երրորդ ծրագրի երրորդ լրացուցիչ ֆինանսավորում» ֆինանսավորման համաձայնագրում ամրագրված պարտավորությունները համապատասխանում են Նայաստանի Նանրապետության Սահմանադրությանը:

2. Նայաստանի Նանրապետության Սահմանադրության 102-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն սույն որոշումը վերջնական է եւ ուժի մեջ է մտնում հրապարակման պահից:

ՆԱԽԱԳԱՏՈՂ

Գ. ՆԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

13 մարտի 2012 թվականի
ՄԴՈ- 1018